

RUSI ZAVRLI NAGLICO NEMŠKE "BLITZ" OFENZIVE

Angleški vojaški viri pravijo, da je "v kartah," da bodo Nemci ustavljeni 70 do 80 milj pred Moskvo

NEMCI PA PRAVIJO, DA JE RUSKA ARMADA ŽE TOLIKO KOT UNIČENA

Na Moskve je bilo naznanjeno, da so se Rusi umaknili iz Vjzme, ki ima 17,000 vojakov in kjer je železniško središče, s fronte pa se naznača, da je reden pritok ruskih vojakov zavrl nemški naval. (Včerajšnja poročila iz Stockholma naznanjajo, da so Rusi zopet zavrnili Vjzmo, kar vsekakor ni bilo odgovarjati resnici, ker Rusi še sredi avgusta, da so umaknili iz nje—Uredništvo).

Nemci pravijo, da prodirajo v mehanizirane divizije z napredno naprejo ter da so zavrnili v ruskih črtah že tako in tako očividno, da Rusi ne

morejo nuditi več niti uspešne zavrtilne obrambe.

Rusi poročajo, da so v soboto sestrelili 122 nemških letal, dočim so jih sami izgubili 27.

Angleško mnenje

Informacije, ki so jih prejeli angleški vojaški krogi, naznanjajo, da je nemška ofenziva znatno izgubila na svoji naglici kakor tudi na udarni sili. Neka angleška vojaška avtoriteta je izjavila, da je "v kartah," da bodo Nemci ustavljeni 70 do 80 milj pred Moskve, in to zaradi prenapetosti in izrabe mehanizirane opreme in zaradi "izčrpanja človeških moči na obeh straneh."

Rooseveltova izjava o vojnih dobavah Sovjetski Rusiji

Predsednik se strinja z mnenjem Harryja Hopkinsa, da je Rusija še daleč od svojega poraza.

WASHINGTON, 13. oktobra. — Ameriška vlada si prizadeva ojačiti odpor Rusov proti nacijskim armadam, ki prodirajo vse globlje v Rusijo.

Predsednik Roosevelt je v svoji posebni izjavi potisnil na stran vso opozicijo ter naznanil, da je Amerika poslala "Rusiji zadnje dni velike količine raznih potrebščin, da se z njimi ojači obrambo hrabrih ruskih brambovcov."

Voditelji kongresa, ki so se udeležili konference v Beli hiši, so izjavili, da jim je Harry Hopkins, ki se je nedavno vrnil iz Rusije, zagotovil, da se bo Rusija nadalje borila, tudi če izgubi Moskvo.

Hopkins je imel za časa svojega obiska v Rusiji več važnih posvetov s Stalinom kakor tudi z ostalimi vodilnimi osebnostmi sovjetskega režima. Predsednik Roosevelt je izrazil svojo skrb zaradi položaja v Rusiji, toda je izjavil, da se popolnoma strinja s Hopkinsovim naziranjem, da je Rusija še daleč od tega, da bi bila poražena.

KAJ JE S PREDSEDNIKO-VIM PISMOM

MOSKVA, 12. oktobra. — S. A. Lozovski, sovjetski podkomisar zunanjih zadev, je danes službeno zanikal resnico poročila, ki ga je objavil list "New York Times," katero poročilo je prejel iz Washingtona. V tem poročilu je bilo rečeno, da so Nemci zaznali za vsebino Rooseveltovega pisma premierju Stalinu potomo radija, ker je rusko vrhovno poveljstvo prečitalo po radiu vsebino pisma ruskemu vojaštvu na fronti, nemški radio pa je to poročilo prestregel.

S. A. Lozovski odločno zanika, da bi bilo to pismo prečitano preko radia ruskemu vojaštvu.

Vile rojenice

Na Kolumbov dan, 12. oktobra, so se vile rojenice pojavile pri družini Mr. in Mrs. Theodore Lauric, 13416 Eaglsmere Ave., in pustile v spomin krepkega sinčka. Dekliško ime matere je bilo Mary Tolar. Mati in dete se nahajata v Women's bolnišnici in se dobro počutita. Čestitamo!

Duluth, Minn. — V Chisholmu je pred dnevi umrla Poldi Zivnik, doma iz Črnomlja v Beli Krajini. Zapuščala moža in odrasle otroke. — Rojak Gašper Brenčič, doma iz Rovt pri Logatcu na Notranjskem in ki je že 77 let star, leži težko bolan v duluthski bolnišnici.

Naši ljudje v domovini danes mislijo na svoje drage v Ameriki. Njih misli so pri nas, prihajajo med nas, kot je to povedala Mara Lamutova v svoji pesmi "Smo otroci iz dežele lepe Vide":

Vzeli so nam rodno zemljo, vzeli nam svobodna vesla, težka je usoda, dragi bratje, v vaše kraje nas zanesta.

Tako nas prosijo. Uslišimo njih prošnjo! Darujmo v sklad Jugoslovanskega pomožnega odbora. Posetimo opereto CIGAN-BARON, katere čisti preostanek gre za bedne in trpeče v stari domovini.

PREROK

Med Nemci in Rusi se bijejo baš zdaj najsrdečje in najbolj gigantske bitke za Moskvo, od katerih izida utegne biti odvisna usoda Rusije ali morda vsega sveta. — Nacijska propaganda v Berlinu tuli o zmagah nacijskih armad, ki so baje že pred pragom Moskve in ki so že zmlele v prah sovjetske bojne sile. Kakšen bo izid te borbe Titanov?

Odgovor na to vprašanje podaja Hitler v svoji knjigi "Mein Kampf," kjer je na strani 959 sledeča njegova ugotovitev:

"Možna sklenitev pakta Nemčije z Rusijo bi vsebovala istočasno napoved prihodnje vojne, katere izid bi bil — konec Nemčije..."

IZREDNA ADAMIČEVA KNJIGA

Davi je izšla najnovejša knjiga našega pisatelja Adamiča, ki je izzvala izredno pozornost vse dežele.

Danes je izšla napovedana knjiga slovečega ameriškega pisatelja, našega rojaka Louisa Adamiča, "Two Way Passage." Knjiga je vzbudila v vseh žurnah

Louis Adamic

lističnih, pisateljskih in državnih krogih silno zanimanje, kar je razvidno iz številnih komentarjev in ocen, ki so nadvse laskave in ugodne. Med književnimi kritiki, ki ocenjujejo to najnovejšo Adamičovo delo, je tudi Ted Robinson ki je posvetil Adamičevi knjigi celo kolo v današnjem dnevniku "The Cleveland Plain Dealer."

Robinson pravi uvodoma o tej knjigi:

"Danes zjutraj je izšla knjiga, ki bo povzročila mnogo diskuzij, radi česar utegne izzvati važne in daljnosežne posledice. Knjiga, ki se imenuje "Two Way Passage" in katero je spisal Louis Adamič, vsebuje sugerirano tehniko, s katero bi se porazilo, oziroma odstranilo nacijsko nevarnost."

Kakor rečeno, je že veliko število kritikov objavilo svoja mnenja o tej knjigi, kar bomo storili prihodnje dni tudi mi. Že danes pa rečemo lahko toliko, da je knjiga plod izrednega opazovanja fakičnega položaja in zdravih, čeprav nenavadnih, toda izvedljivih zaključkov. Ni dvoma, da bodo knjigo pazno in s pridom kakor tudi užitek prečitali poleg splošne javnosti tudi vsi državniki in diplomatje, od konzulov, kongresnikov in senatorjev, pa gori do predsednika Roosevelta in premierja Churchilla.

Več o tej izredni knjigi našega slavnega rojaka, bomo izpovedali prihodnje dni.

"Krasnaja Zvezda" poziva Angleže k akciji

Organ sovjetske armade pravi, da je zdaj napočil ugoden čas akcije, ker je vsa nemška sila na vzhodni fronti.

MOSKVA, 12. oktobra. — "Krasnaja Zvezda," organ sovjetske armade, poziva na takojšnje rusko - angleško kooperacijo, da se odpre Nemcem dvoje bojnih front.

"Zdaj, ko je glavna sila nemške armade zaposlena na vzhodu, se nudi najboljša prilika koalicijske akcije na drugih frontah," pravi Rdeča zvezda.

Casopis dalje ugotavlja, da je koncentrirala Nemčija svoje sile na vzhodni fronti, s čemer je dala zaveznikom čas, da se pripravijo za boj na drugih frontah. Rdeča zvezda pravi, da je iz poročil nemških vojnih ujetnikov razvidno, da so Nemci večino svojega težkega topništva prepeljali s francoske obale na rusko fronto, premeščene topove pa so nadomestili s topovi belgijskega in holandskega izdelka, ki je slabše kakovosti.

MASARYK DOSPEL V AMERIKO

NEW YORK, 13. oktobra. — Danes je prispel iz Evrope z letalom Atlantic Clipper Jan Masaryk, sin pokojnega predsednika češkoslovaške republike Tomaza Masaryka in minister zunanjih zadev provizorične češkoslovaške vlade v Londonu. Masaryk je dejal, da razumeva položaj češkega naroda, vendar pa da nasprotuje "bedastim in prenapetim dejanjem, katerih posledica bi bili masakri na debelo v zasedeni deželi."

Poročna dovoljenja

Te dni so dobili poročna dovoljenja sledeči: Mathew Valentich, 54, 1157 Norwood Rd., in Mary Opalek, 53, 1332 E. 66th St.; Thomas Zabjek, 26, 1202 E. 169 St. in Angela Kern, 20, 19105 Mohawk Ave.; Victor Petrovic, 24, 682 E. 162 St. in Gorra Di Lillo, 21, 834 Shadyside Ave.; John J. Schwartz, 25, 969 E. 74 St. in Olga E. Kolman, 21, 969 E. 74 St. Bilo srečno!

Popravek

V zahvali za pokojnim Stanley Lahom se je pomotoma izpustilo imena družine Maurič in družine Širčelj, ki so darovali krasne vence, ter se jim družina iskreno zahvaljuje.

Sestanek za pomoč domovini

Vsi predsedniki, tajniki ali namestniki podpornih, prosvetnih in sportni društev, ki imajo središče ali zborujejo v Slovenskem domu na Holmes Ave., naj gotovo posetijo skupno sejo za pomožno akcijo nočoj, 14. oktobra istotam. Sejo sklicuje vodstvo Slovenskega doma.

Vesti, katere prihajajo iz domovine, so strašne. Prav tako je, kakor je zapisala pesnica s Krasa, Mara Lamutova:

Domovina, s križi ograjena, domovina, s križi zasajena! In še onkraj meje vidi mi oko naših križev sto in sto. —

Mi Slovenci v svobodni Ameriki smo poklicani, da pomagamo. Posetimo opereto CIGAN-BARON v velikem številu, da se izkažemo kot pravi bratje in sestre onim v domovini. Ves preostanek gre za bedne in trpeče v domovini.

VAŽNI SKLEPI KONVENCIJE AMERIŠKE DEL. FEDERACIJE

Konvencija je soglasno odobrila princip petdnevnega delovnega tedna in plačanih počitnic

IZJAVA FEDERACIJE PROTI KOMUNIZMU

SEATTLE, 13. oktobra.

Konvencija Ameriške delavske federacije je danes soglasno odobrila princip petdnevnega delovnega tedna in plačanih počitnic v vseh svojih bodočih kontraktih z industrijskimi družbami.

Dalje je sprejela in odobrila priporočilo svojega izvršnega sveta, da prepusti organizacija lokalnim unijam tozadevne odločitve v času, ko je proglašeno v deželi nujno stanje.

Načelnik Legije pred konvencijo

Pred zborom konvencije je nastopil Lynn U. Stambaugh, narodni poveljnik Ameriške legije, ki je priporočal ostavko delavske tajnice Frances Perkinsove, dalje je zahteval deportacijo delavskega C. I. O. voditelja Harryja Bridgessa in končno pozval organizirano delavstvo na popolno sodelovanje pri delu za narodno obrambo.

Izjava predsednika Greena

Predsednik William Green je zagotovil Legiji, da je Ameriška delavska federacija v ameriški vojni vojni veterani vred v trdni opoziciji proti razširjanju komunizma. Nato je pohvalil akcijo organizacije the American Federation of Teachers, ki je eliminirala kamunistične aktivnosti v svojih vrstah.

Nato je Green izjavil, da proži Federacija angleškim in kanadskim delavskim delegatom "roko preko morja", in dejal, naj sporoče angleškim in kanadskim delavcem, da bo stala Federacija ob njihovi strani "do bridkega konca."

Himen

Vsobotno, 18. oktobra, se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzetje Miss Mary Kobal, 815 London Rd. in Mr. Cyril Traven, 11202 Revere Ave. Poročna slavnost se bo vršila v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., nakar se bo mladi par podal na ženitovansko potovanje v Shenandoah Valley za teden dni. Novoporočenemu paru čestitamo in želimo obilo sreče v zakonskem življenju!

Nesreča delavca

Thomas Reskovic (najbrže Hrvat), star 40 let in stanujoč na 15016 Hale Ave., ki je zaposlen kot "welder" v Patterson-Leitch Co. tovarni na 900 East 69th St. je sredi 8:30 hotel odžgati vrh nekega tanka, o katerem je smatral, da je prazen, toda nenadoma je tank, ki je bil napolnjen s plinom, eksplodiral. Reskovic je bil ranjen na prsni in možno je, da je dobil tudi notranje poškodbe. Prepeljan je bil v bolnišnico.

Vojaka na dopustu

Od ameriške mornarice je prišel na dopust k staršem Louis S. Kalin, sin Mr. in Mrs. Louis Kalin, 19450 Ormiston Ave. Tu bo ostal do sobote. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Iz Camp Shelby vojašnice pa je prišel na deset-dnevni dopust Frank Strumbly, iz Bishop Rd., So. Euclid, kjer ga prijatelji lahko obiščejo. Obema želimo mnogo zabave med sorodniki in prijatelji!

Smrt kosi

LAVERNE PRAZNOVSKY

Včeraj popoldne ob 4:45 uri je v Lakeside bolnišnici umrla Laverne Praznovski, stara komaj 48. let. V juniju t. l. je graduirala iz Shore High šole, kjer je bila izborna učenka. Bila je članica mladinskega oddelka K. S. K. J. Tu zapuščala žalujoče starše Franka in Mary (rojena Mihelich) Praznovsky, brate in sestre: Daniela, Danilo, Mrs. Olgo Edgar, Johna in Mrs. Koss. Truplo bo ležalo na mrtvaškem odru na domu 22461 Beckford Ave. Čas pogreba, ki se vrši pod vodstvom A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda, se bo poročalo jutri.

DRAGAN PESKIE

Po kratki boleznii je umrl na domu 1568 E. 43 St., Dragan Peskie, star 50 let. Doma je bil s Hrvatskega. Tukaj je bival 28 let in je bil zaposlen pri Patterson Leitch Co. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 10. uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave.

JOHN SPEHEK st.

Kot smo že včeraj poročali, je po dolgi in mučni boleznii preminil poznani John Spehek, st. D. datno se še poroča: Pokojni je bil 61 let star in je stanoval na 16226 Arcade Ave., kjer je vodil grocerijsko trgovino zadnjih 18 let. Tukaj zapuščala žalujočo soprogo Mary, rojeno Vihtelič, doma z Vrhnike pri Ljubljani, in tri sinove: Ivana, Henryja in Alberta, hčer Betty, poročeno Clausen, brata Louisa in več sorodnikov. Doma je bil iz vasi Hojčce, fara sv. Gregor, kjer zapuščala tri popol sestre, Mary, Frances in Cecilijo ter več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzetje ter nato na Calvary pokopališče.

MARTIN STERMOLE, st.

Snoči je preminil Martin Stermole, st., stanujoč na 712 East 155 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Card Party

Jutri večer, 15. oktobra, bodo članice društva Waterloo Grove št. 110 WC priredile po redni mesečni seji, Card Party. Seja se prične točno ob 7. uri, ob 8. ure se pa prične zabava. Vstopnina je 25c. Gostoljubne članice bodo postregle z okusnim prigrizkom, Francelnova godba bo igrala, da bo bolj veselo, tiste, ki bodo najbolj igrale na karte, bodo pa deležne nagrad, kajti pri vsaki mizi bo dobitke za zmagovalce. Društvo se prijazno priporoča za obilen obisk.

Pogreb Johna Joh

Pogreb Johna Joha se bo vršil v sredo zjutraj ob 8:15 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St. v cerkev sv. Pavla in nato na Calvary pokopališče.

Bodi pokojnim ohranjen blag spomin, prizadetim sorodnikom pa izrekamo naše sožalje!

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio Oglasi v tem listu so uspešni

ljub silni ofenzivi, ki divja pred vrati, je življenje v Moskvi normalno

Medališče, kjer dajejo Ano Karenino, je natrpano, in prav tako teater, kjer predvajajo ameriško opereto "Rose Marie."

Wallace Carroll, član poročevalskega štaba United Press človeka, poroča iz Moskve sledeče:

MOSKVA, 13. oktobra. — Na vzhodni fronti, pred Moskvo, se proti največji ofenzivi svetovne vojske.

Mozočica, ki se izliva iz Opelega gledišča, pa potihlo pesem: "Rose Marie, ljubi me..."

Hitler gor, Hitler dol, Moskvi morajo videti in slišati opereto "Rose Marie". To ameriško opereto dajejo že petnajst ur ob se vedno razprodani hiši.

Moskvi pravijo nemškemu premierju "Gittler," toda Rose Marie pa izgovarjajo prav tako in na Gorkega cesti v Moskvi lakor na newyorškem Broadwayju.

Opereto s kučmami na glavi so široki moskovski cesti se pripetala skupina ruskih vojakov, pokritih že v kučmah iz volne, ter je zavila pred moskovsko Umetniško gledišče, kjer je bila že prej formirala dolga vrsta ljudi, čakajočih, da pride na vrsto za nakup vstopnic za gledališči drami "Ana Karenina".

Priloh zime

Kuče, ki so jih nosili vojaki, so bile prve v Moskvi to sezono, nato so izvale precejšnjo pozornost. To je bilo znamenje, da so se pojavljati s svojimi astrarnimi kučmami iz kože perzijskih kmetov. Zdalj vse govori o izredno zgodnji letošnji zimi.

Veterano življenje v Moskvi

Na večer je bilo več ljudi kot običajno v Kavkazju, to je v generalni restavraciji, kjer prijatelji lahko zvokom kavkazske bojevitve georgijske pesmi.

Se vam hoče dobrega obeda, vzamite znanega šašlika (na račun restavracije), pridite v restavracijo. Ako si pa zaželite "bližnjega" to je omelet, napolnjenih kaviarjem, raztopljenim su-

rovim maslom in kislo smetano, jih boste dobili v Metropol hotelu, kjer boste sedeli med pestro kolekcijo oficirjev v ruskih angleških, poljskih in čeških uniformah.

Bolgarija odredi la mobilizacijo svoje armade

Bolgarsko vojaštvo bo vporabljeno v prvi vrsti za boj proti srbskim četnikom in za policijsko službo nad podjarmljenimi narodi.

ANKARA, Turčija, 12. oktobra. — Nepotrjena poročila, ki so jih prejeli tukajšnji inozemski diplomati, naznanjajo, da je Bolgarija včeraj odredila splošno mobilizacijo z zvonjenjem cerkvenih zvonov po vsej deželi. Bolgarske divizije so se pričele pomikati proti turški meji, v Jugoslavijo, Grčijo in Trakijo, kar se izvaja v soglasju z nemškim navalom na Moskvo.

Med Bolgarijo in Turčijo so bile ukinjene vse telefonske in telegrafске zveze.

Poročila o bolgarski mobilizaciji smatrajo tukajšnji inozemski vojaški atašeji kot dokaz, da je Nemčija končno vendarle pripravila Bolgarijo za boj ob svoji strani, dasi to ne pomeni, da bo šla bolgarska armada nemudoma v boj ob strani Nemčije, temveč se bo vporabilo bolgarske čete v prvi vrsti za boj proti srbskim četnikom, bolgarskim komitadžem in grškim vstašem, ki operirajo v grški Trakiji.

Zopet doma

Iz bolnišnice se je povrnila na dom Anica Kovačič, hčerka Mr. in Mrs. Antona Kovačiča, 13817 Diese Ave. Zahvaljujejo se vsem prijateljem za obiske, darove in cvetlice.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MOSKVA JE CILJ

Rusi imajo staro rečenico o svojem častitljivem kaptolju v Moskvi, ki pravi: "Nad Moskvo ni ničesar razen Kremlja, nad Kremljem pa ničesar razen neba." Moskva je pradavna prestolnica "svete Rusije," in celo nato, ko je Peter Veliki premestil sedež vlade v Petrograd, je ostala Moskva spiritualno, kulturno in ekonomsko središče Rusije.

Sovjeti so imeli grandiozno vizijo za to mesto Rdečega trga in Ljeningovega mavzoleja. Še pred letom 1945 je imela biti Moskva izpremenjena v sijajno metropolo, ki naj bi oznanjala slavo največjega naroda sveta. Revna predmestja lesenih hiš in krivuljaste ulice so imele narediti prostor širokim bulvarjem in zelenim pasovom, udobnim stanovanjskim hišam, tovarnam in pisarnam. Simbol Moskve tvori njena podzemna železnica, ki je najkrasnejša na svetu in ki je bila dodelana večinoma s prostovoljnimi delom moskovskih meščanov.

Pretekli teden je postalo to mesto narodnih spominov in ruskih sanj predmet najhujšega napada ruske nemške vojne. To, kar je Hitler označil za "operacije gigant-ekih proporcij," udriha zdaj s kolosalnimi udarci na moštvo, stroje in utrdbe, ki branijo dohod k Moskvi. Na 2,000 milj dolgi fronti, v kateri se srdito bije devet milijonov mož, zasluži samo bitka za Moskvo svoj poseben superlativ, zakaj dohode v Moskvi napada 3 milijone Nemcev, katerim stoji nasproti številčno nekoliko manjša sila Rusov.

Stava te bitke je visoka. V svojem "tajnem povelju" na svoje čete, je Hitler pozval svoje armade, naj izvedejo še "zadnji silni udarec, ki bo zdrobil sovražnika, preden napoči zima." V teh besedah vidijo opazovalci desperadno igro nemškega vrhovnega poveljstva za odločilno zmago, preden napoči strupena ruska zima, ki bo s svojim ledom in snegom zaustavila večje vojaške operacije. Glavni elementi take odločilne nemške zmage bi bili sledeči: 1. Destrukcija ruske obrambne sile pred Moskvo, katero silo opisujejo nemški komunisti kot "zadnjo organizirano vojaško edinicu ruske armade." 2. Zavzetje Moskve same, kar bi povzročilo — kakor upajo Nemci — razsulo ruske morale ter zasiguralo Nemcem kontrolo nad mašinerijo ruske vlade.

Za tem neposrednim nemškim objektivom pa so večji smotri te kampanje. S porazom ruskih armad bi dobil Hitler proste roke za vojaški sunek proti Angliji in zapadu. Zaseg ruskih pridobitvenih virov bi dal nemškemu rajhu potrebne surovine in material, s katerim bi mogel kljubovati angleški blokadi ter se vzdržati v ospredju anglo-ameriške oborožitvene tekme. Na drugi strani pa bi nemška izjalovitev pomenila končni poraz Nemčije.

Nekateri krogi so simistični z ozirom na možnost podaljšanega ruskega odpora in z ozirom na učinkovitost angleško-ameriške pomoči v uri največje ruske nevarnosti. Neka revija sovjetske armade nujno poziva Anglijo, naj podvzame invazijo zapadne Evrope, da olajša nemški pritisk na Rusijo. Ta sovjetski klic je našel odmev v angleškem časopisu, ki je pričelo kazati nestrpnost in dvom v Churchillovo vlado, ker slednja še vedno ni pripravljena, odrediti napada na evropski kontinent ob času, ko je pretežna sila nemške armade zaposlena v Rusiji. Toda, da angleška vlada dela tozadevne priprave, je bilo razvidno te dni, ko se je objavilo obstoj posebnih vojaških edinic, znanih pod označbo "Comandos," ki so trenirane specialno za invazijo tujih ozemelj.

Toda takojšnje angleške pomoči ni še na vidiku, bombardiranje zapadne Nemčije po angleški zračni sili pa ni edločno niti ne dovolj učinkovito. Poleg tega ne gre pozabiti, da je Rusija že ob svoje najboljšje poljedelke in industrijske okraje — izgubila je že 200,000 kvadratnih milj ozemlja, kar je štirikrat toliko kot znaša površina ozemlja Anglije. Poleg tega je bilo uničenega že mnogo sovjetskega materiala (Moskva sama priznava, da je izgubila 8,900 topov, 7,000 tankov in 5,316 letal), zato ni dvoma, da bo možnost nadomestitve teh potrebščin igrala važno vlogo pri nadaljevanju vojne.

Angleška in ameriška mislija, ki sta se pretekli teden vrnili iz Londona, sta sicer dali Rusiji zagotovilo, da ji bosta dali vso potrebno in neomejeno pomoč, toda ta pomoč mora biti dana takoj, ako naj ima Rusija od nje

UREDNIKOVA POŠTA

Davki v Euclidu

V ponedeljek 6. oktobra sem bil navzoč na seji mestne zbornice v Euclidu, in ker sem zahteval, da se vsem posetnikom izplača vsota, ki jim gre od davkov, ki so jih preveč plačali, sem bil nahljuljen in opsovan. Župan, predsednik zbornice, mestni pravdnik in councilmani so bili zelo jezni, ker sem ljudem povedal glede povračila davkov, in kako da županovi prijatelji lahko dobijo denar, drugi pa ne.

Z vsakomur bi se moralo postopati enako. Nekateri so iztirjali denar s tožbami, ampak taki stroški bi ne smeli biti potrebni. Ako je denar na razpolago za nekatero, zakaj ne za vse?

Davki bodo višji, kadar bo euclidski Housing Project izvršen, in župan bi moral vrniti ljudem ves denar, ki jim gre, da bo do zmogli višje davke.

Radi slabega vremena je bilo malo ljudi navzočih na seji mestne zbornice zadnji ponedeljek, razen uslužbencev, ki jim je bilo povedano, da morajo biti na seji.

Mestni uradniki se bojijo. Oni vedo, da niso storili, kar bi bili morali. Pojdimo vsi na sejo prihodnji ponedeljek 20. oktobra in zahtevamo svoje pravice. Povejte tudi drugim, da storijo isto.

George R. Hamilton,
402 Marshall Bldg.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora.

Podružnica št. 3 S. M. Z.

Cleveland, Ohio Na glavni letni seji naše podružnice je bilo sklenjeno, da priredimo v tem letu spomladansko in jesensko veselico. Tako se torej pripravljamo, da priredimo našo jesensko veselico, ki se vrši v soboto, dne 25. oktobra v Slovenskem domu na Holmes Ave. Namen te prireditve je, da se s preostankom skupnih dohodkov sorazmerno pomaga tu in tam, kjer nas narod kliče na sodelovanje.

To je, da finančno pomagamo naši novi domovini Ameriki, s tem, da se kupi vsaj en obrambni bond (Defense Bond).

Drugič, da se pomaga našim trpečim rojakom v stari domovini.

Dalje, da se pomoga pri renoviranju Slovenskega doma na Holmes Ave.

Ker se pa mi kot člani naše podružnice čutimo, da so to naše narodne obveznosti, se obračamo na cenjeno občinstvo ter v ljudno vabimo, da nas obiščete omenjeni večer. Posebno apeliram na članstvo naših bližnjih podružnic S. M. Z., kakor tudi na ostala bratska društva, da se nam pridružijo, za kar vam bomo ob priliki vaš obisk radevolje povrnili.

Da bo več zabave za vse, smo aranžirali kazanje slik, ki bodo prestavljene pod oskrbo Mr. Antona Grdine, od 7. do 8. ure zvečer.

Povabilo se je par odličnih o-

kakšne koristi. Člani misij imajo visoko besedo pohvale o izbornosti ruske organizacije, o velikem junaštvu njene armade in o visoki moralni ruskega ljudstva. Danes ni dvoma o tem, da-li se bo sovjetska armada v slučaju padca Moskve še borila ali ne, ker je bilo več kot enkrat poudarjeno, da bi se v tem slučaju Rusi umaknili za Uralsko pogorje; danes gre za to, da se da Rusiji učinkovito pomoč nemudoma, da sploh ne bo prisiljena izvesti tega koraka.

seb za govornike, kakor tudi nardarjene mlade pevke Kravos se-stre. Za fino godbo bodo pa skrbeli godbeniki Jankovicheva-ga orkestra.

Tako bo enako na mestu prvovrstna postrežba z raznimi okrepčili za vse. Vstopnina 35c. Torej na svidenje dne 25. oktobra, v prenovljenih prostorih Slovenskega Doma na Holmes Ave.

Charles Benevol,
tajnik

Na tisoče Slovencev je bilo pregnanih v Srbijo. Kako se počutijo? Pesnik-Asker je povedal to v pesmi:

Kako je to hudo, če vrže sovražnik te čez rojstni prag! Če moraš izpod svoje strehe na tuje daleč siromak!

Siromaki so, potrebujejo pomoč. Posetite opereto CIGAN-BARON! Ves preostanek gre v blagajno Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki.

Prostovoljni prispevki za Lauschetu

Po kratkem oddihu, nam je mogoče zopet nadaljevati s sodelovanjem in prostovoljnimi prispevki. Prispevali so sledeči:

Mr. in Mrs. John Pianecki, ki vodita pekarijo na 6036 St. Clair Ave. sta prispevala \$5.00. Pri njih si lahko nakupite po zmer-ni ceni najfiniješ pečivo. Dalje po \$5.00 društvo "Martha Washington" št. 38 S. D. Z.; društvo "Kristusa Kralja" št. 226 K. S. K. J.; društvo St. Anna št. 150 K. S. K. J. in društvo št. 257 S. N. P. J.

Mr. Anton Eppich, naš poznani humorist in narodni delavec \$2.00.

Po \$1.00 so prispevali: Mrs. Joshel Jr., 1154 E. 61 St., Mr. Joseph Brodnik, 1140 E. 63rd St., Frank Janšar 1131 Norwood Rd.

V mojem prvem poročilu sem objavil imena prispevateljev iz seje društva "Slovece" št. 1 S. D. Z. ter napravil pomoto. Pravilno je, da je Mike Škrjanc, ki stanuje na 1131 E. 76 St. prispeval \$2.00, Mrs. Marie Andolek, 1064 Addison Rd. je prispevala \$3.00 in ne \$2.00 kot je bilo poročano.

Napačno je bilo poročano ime Mrs. Pushing, pravilno je Mrs. Pushnig, 492 E. 105 St. in Theresa Krajch, pravilno je Thomas Krajch, 1033 E. 69 St.

Napačno je bilo priobčeno ime Anton Pavelc, pravilno je Mr. in Mrs. Anton Pavli, 6514 Edna Ave., katera sta prispevala po \$5.00.

V imenu odbora se prispevateljem najiskrenejše zahvaljujem.

Narodno pozdravlja,
Joseph Okorn,
tajnik.

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

"Sin!"

Ali se spominjaš one dobe, ko si bival še doma, kako sem skrbela zate, živela zate, te čuvala in molila za tvojo srečo. (Mati svojemu sinu v drami "Sin")

Dvajset let je preteklo, ko je bila ta drama zadnjič igrana še v prejšnji "Birkovi dvorani" in je bila sprejeta od posetnikov precej povoljno, zato si jo dramski zbor "Ivan Cankar" izbralo za letošnjo otvoritveno predstavo ter upamo, da bo ravno tako ugajala posetnikom, kakor je pred dvajsetimi leti.

"Sin" je delo pisatelja Engelbert Gangl-na, ki kaže precej verjetno sliko življenja. Drama se razpleta v lepem dramatičnem ritmu do tragičnega konca. V tej drami vidite nedolžne ljubezenske prizore, prošnjo matere do sina, da poravnava krivico, ki jo je storil Heleni, svoji ljubici...

Dalje vidite prizore, ko oče prekolne svojega sina in ga ne mara več priznati za svojega sina. Nadalje boste videli, kako se sin skesa in pride na dom očetov ko pa vidi, da je oče mrtev, se mu omrači um... in drame je konec.

Ta drama bo vprizorjena dne 26. oktobra v dvorani Slovenskega narodnega doma; pridite in ne bo vam žal, ker igralci vam jamčijo na nekaj časa duševnega užitka.

Rezervirajte si ta dan za predstavo dramskega društva "Ivan Cankar" in ne bo vam žal.

Režiser.

Koliko naših Slovencev je bilo pregnanih iz domovine? Danes ti sanjajo o svoji rodni grudi, kakor pravi pesnik Cvetko Golar:

Kam si se skrila mi, o domovina? V sanjah zagrinja te črna zavesa, zvezde polnočne mi kaže tujina, ti si bolj daleč kot Bog in nebesa.

Tudi tem bomo morali pomagati, ako smo jim bratje in sestre. Kupite vstopnico za opereto CIGAN-BARON. Ves dobiček gre v pomoč nesrečnem v domovini.

Vinska trgatev

Cleveland, Ohio. — Grozjaje je dozorelo, treba bo delavcev, da se potrga in spreša, in to bo prihodnjo soboto, 18. oktobra v Dому zapadnih Slovencev. Ta Dom je last vseh, ne samo onih, zato je dolžnost, da pride vsak na to povabilo.

Ker je preveč dela za točiti v sode, je najbolje, da se sproti popije pri bari in nese vsak svoj soček vseh sort, pijač domov v svojem želodcu.

Tudi v kuhinji vam postrežejo s kranjskimi klobasami.

V vinogradu bodo sama mlada dekleta v slovenskih narodnih nošah, ki bodo pazile, da kdor ukrade sad, bo pripeljan pred sodnika. Če nismo bili še v zaporu, bi bilo dobro, da malo poskusimo kako je tam. Pa se dajo malo podkupiti. Plačala le malo, pa si iz ječe.

Dosti zabave je pri vinski trgatevi.

Obenem opozarjam, da bo Gospodinski odsek Doma imel zabavo na 1. novembra. Takrat se bodo pa ženske pokazale, kako se kupuje mačko v žaklju, ker bo veliko dobitkov podarjenih

DEFEND THE HOME FRONT

COMMUNITY FUND
23rd CAMPAIGN FOR 100 AGENCIES

od članic. Katera še ni prinesla, naj stori svojo dolžnost. Torej, vsi na klubovo veselico dne 18. oktobra in 1. novembra na veselico Gospodinskega odseka.

Članica G. O.

Joliet. — Pet onih 16 do 12 letnih mlečnozobih dečakov, ki so zarana zjutraj na Delavski dan na nekem osamljenem kraju blizu Rockdale napadli in do nezavesti pretepli slovenskega fanta, razbili njegov avtomobil, a njegovo mlado družico pa oskrunili in povrh že nazadnje oba oropali, kakor je bilo svoječasno že poročano, so te dni dobili svoja plačila s tem, da jih je velika porota tukajšnjega okrožnega sodišča, obstoječa iz osmih mož in štirih žensk, spoznala krivim in izrekla za nje obsodbo na 20 let zapora v tukajšnji državni kaznilnici. Okrožno sodišče je sklep porote potrdilo.

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

V blag spomin

četrtle obletnice smrti nikdar pozabljenega sina in brata **Frank J. Mihevic**

Zatisnil je svoje mile oči dne 14. oktobra, 1937

Že štiri leta v grobu spiš in ne prebudiš ne vidiš in ne slišiš, ko Te kličemo in solze točimo za Teboj.

Zaljujoci ostali:
Oče in mati
John, Marie in Frances, brat in sestri
Euclid, Ohio, dne 14. okt., 1941

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

ŠKRAT

Tisto novico, da bo 2. novembra v Narodnem domu igra "gan baron" se je na mojem cu z veseljem sprejelo. Sem videl samo prvo dejanje, to ker me je neki prijatelj klical v prizidek.

Takile so ljudje; se kar ne zanesajo. Pravijo tako, žila bi se rada. Kanačke mi skrbi. Mačka si radi. Konec rada kupila. Fante mi daj rum. Peč bi rada kupila. poceni, itd.

Na konje lahko staviš To Win — To Place — To ali pa na Parley, da dami trije ali štirje. Tudi na imena onih, ki bodo prišli notri, če jih boste Prihodnja dirka se bo v Lausche — Kovačić — Vehovec.

Tole kar rečem o politiki v vardi. Imamo dve slovenski karni, dve slovenski bančni venski narodni dom, cerkvena Vida in glavni urad SDZ, venske pogrebne zavode, venske vinarne in tovarne deluje mehke pijače. Pa da, bo dne 24. oktobra "Dance" za Lauschetu in ča v Slovenskem narodnem mu.

Na sedanjem zemljevidu več Slovenije, naše domovine. Ostala je še ameriška Slove. Prav tako se je zgodilo, da je zapisal poet Oton Zupanc. Kje, domovina si? Ali na polju? Se pod Triglavom, okrog Koroške? Ali po plavljih si ali po rožah? Tu? Preko morja? In ni ti moč.

Samo mi smo ostali v Ameriki. Slovenci v Ameriki. Pomoč mo in žrtvujmo! Posetite reto CIGAN-BARON! Ves ostanek gre v pomoč našim domovini. Kupite danes vsako pri Mrs. Makovec v S.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Petric

ki je v Bogu za vedno zaspal dne 14. oktobra, 1940.

Leto dni je že minilo, kar Te več med nami ni, a nismo Te še pozabili, v sreih bdi še živ spomin.

Bog odzvel soproga in očeta, in srce zlato našlo je pokol, sedaj se srečno vesli, kjer ni tripjenja ne skrbi.

Z Bogom! Ti srce ponavlja, na Tvoj spomini hite, počivaj v miru blaga duša in prosil ljubega Boga za nas.

Zaljujoci ostali:
FRANCES PETRIC, soproga,
JOSEPHINE, poročena ZAKRAJSEK, hči: JOSEPH, sin,
ANTON, zet.

Cleveland, O., 14. oktobra, 1941.

CVET NAŠE VASI

(Dalje s 4. strani)

On je trčil z njo in radostno dejal:

"Piya na dobro prihodnost najinega ljubega fantiča!"

Ko je izrekel "najinega ljubega fantiča", je Mina prebledela. Kakor val nepopisne sreče ji je planila vsa kri k srcu. Podzavestno in vendar mogočno je obšla, kako se je nekje v dalji zablestela ko zlata jutranja zarja sreča žene in matere. Zdelo se ji je, da se je odprlo nebo in da je za tem nebom življenje nepopisnega veselja.

"Najinega ljubega fantiča!"

"Hočete?" je vprašal učitelj.

"Da!" Zdelo se ji je, kakor da se je s to besede zročila ali poročila z njim.

Tedaj je prišla mati. Ko je zadržala, da pojde tudi Tone z doma in ne samo Bernard, je zadržala ko očak Jakob in stari zavre. "Vsi moji otroci so me zapustili, popolnoma sama ostane."

Mina jo je nežno pogledala in dejala:

"Tako se godi vsem materam! In dosti sreče je že bilo, da ste smeli postati žena in mati."

Ko je odhajal Novak domov, je videl, kako je Tone postajal na česti. Fant jo je hotel brž popliti, a učitelj ga je poklical k sebi.

"Kaj pa ne greš domov, Tone? Sestra in mati te čakata!"

"Saj bi šel rad domov," je odvrnil pobito fant, "ker sem hudo umorjen. A bojim se Mine. Bil sem s njo na shodu in doma ne bo smehar za smeh."

"Kaj si pa napravil na shodu?"

"Oh, nič takega! Le krčmarja sem malo udaril, pa mu je prenos zakrval in vsega shoda je bilo konec."

"Pojdi še malo z menoj, Tone. In mi pripoveduj, kako je bilo."

Tone je prav nazorno podal svoje poročilo in je sklenil:

"Saj bi ga ne bil udaril, a ker je tako grdo rekel o Mini, sem mu pa moral puščati kri."

"Kaj je pa rekel o tvoji sestri?"

"Ni, sem mislil, da že veste. Učitelj je: "Mina počenja vse to samo zato, ker je vaša ljubica. To je moja — ha — kaj? To je moja!" Prav bedasto se je izražal."

"Bedasto pa prav nesramno! Bedasto je pa prejel zaslužene baje!"

"Kaj je šel učitelj s Tone?"

"In tudi Tone je molčal."

"Ni ni voda! Odpri roke, odprej oči, otiraj bratovske solze! Prispelj v sklad slovenske sekcije jugoslovanskega pomožnega odbora!"

ker je pričakoval kake pridige. Novak pa mu je raztreseno segel v roko in dejal:

"Mina te ne bo nič kaznovala. Le pojdi domov, Tone, lačen si!"

Ko je Tone dobil sestvo v večer, ji je zaklical: "Učitelj Novak te prisrčno pozdravlja in sporoča: Gorje ti ga, če me nabiješ!"

Mini so se zaiskriale oči.

"No, prav tako pač ni rekel."

"No, pa podobno! In Mina, daj, pozabi vse in kaj jedate mi daj, sem strašno lačen!"

Mina mu je dala jesti. Za to večerjo je dobil vsak po eno jajce, Tone, zvesti oproda, pa dvoje...

Loka je doživela velikansko novico: Kovač je zadel z eno od srečk, ki so mu še ostale, petdeset tisoč dinarjev.

Tone je prinesel to novico iz šole domov. Mina je bila vesela. Kovaču je privoščila to srečo. Tonetu pa je povedala:

"Vidiš, Tone, deset srečk sem kupila od kovača. Tisto, ki je bila izžrebana, sem pa pustila."

"Kdor je nesrečen pri igri, je srečen v ljubezni!" je odvrnil Tone, ki je znal vse polno takih pametnic.

Mina se je razveselila in rekla, da bo tisto reč glede orglice še premislila. Fant ji je bil bližji in bližji. Slutila je, da bo ta njen varovanec nekoč njen nenadomestljivi življenski tovariš.

Kovač je v svitu svoje sreče sedel na naklu. Na ognjišču ni gorelo. Dvoje kmetov, ki sta prišla konja podkovati, je kovač odslovil. Da ne more delati, da je bolan, da mu leži na živcih. Ves dan je taval okrog in tuhtal krog svoje hiše, spet sedel na krovalo, napadal ga je hud kašel in tudi sicer je bil ves bolan. Slednjič je mislil, da ga bodo zvilni srčni krči in to bo pre-

danje razmere. Saj je bil dober človek in hotel je, da so tudi drugi deležni njegove sreče. Stari Milnikovi materi v ubožnici bo dal dve sto dinarjev; tistemu revčku Pepetu bo kupil nove hlače. Svoji ženi, dasi mu ni bila nič pri srcu, bo kupil kožuhovino nasto kočmajko. Da, če bi ne bilo zdaj njegove boljše polovice! Otrok tako in tako nista imela — pa bi zdaj, ko je bogat — zasnil Boštjanovo Mino! To je kapitalna ženska, edina v vasi, s katero se izplača poročiti. Pa to seveda ne gre. Tak kaj? Kovač je postal častihlepen. Zmeraj je bilo v mestnem časopisu, kadar je kdo kaj zadel. Dolej je bilo največ po tisoč dinarjev. Smešna vsota!

Kako bodo pa zdaj poročali? Takole bo:

Popoldne se je slekel in legel v posteljo. Mrzlca ga je stresala, dasi je bilo toplo julijsko vreme. In lice, polno črnih brazdic, ga je skelelo. Tisoč načrtov mu je šlo po njegovih od razbijanja utrjenih, topih možganih. Le kaj naj počne s tem ogromnim denarjem! V glavi se mu je iskriko, kladiiva so udarjala v njej. A ta kladiiva niso kovala železa, kovala so rdeče zlato. Kovač je stokal ne le od telesnih bolečin, marveč tudi od skrbi.

Težko je, če je človek bogat. Morda bodo ponoči prišli vlomilci, misleč, da ima že ves dobiček doma. Od najrazkošnejših načrtov se mu je razburkana duša spet in pet vračala v njegove se-

danje razmere. Saj je bil dober človek in hotel je, da so tudi drugi deležni njegove sreče. Stari Milnikovi materi v ubožnici bo dal dve sto dinarjev; tistemu revčku Pepetu bo kupil nove hlače. Svoji ženi, dasi mu ni bila nič pri srcu, bo kupil kožuhovino nasto kočmajko. Da, če bi ne bilo zdaj njegove boljše polovice! Otrok tako in tako nista imela — pa bi zdaj, ko je bogat — zasnil Boštjanovo Mino! To je kapitalna ženska, edina v vasi, s katero se izplača poročiti. Pa to seveda ne gre. Tak kaj? Kovač je postal častihlepen. Zmeraj je bilo v mestnem časopisu, kadar je kdo kaj zadel. Dolej je bilo največ po tisoč dinarjev. Smešna vsota!

Kako bodo pa zdaj poročali? Takole bo:

"Kakor smo z gotovostjo zvedeli, je zadel glavno srečko Frančišek Klander, kovaški mojster v Loki. Iskreno nas veseli, da je bila gospa Fartuna tako naklonjena temu poštenemu, izbornemu rokodelskemu mojstru. Čestitamo mu iz vsega srca zaradi zasluženega uspeha, čestitamo tudi v imenu številnih bralcev, najštevilnejših pa onkraj loških gor."

Mlada predsednica

Mrs. George Stewart, stara 22 let, je bila imenovana za dekanjo ali predsednico kolegija v Beltonu, Tex.

Novi governer

Na sliki je novi governer Puerto Rica, Rexford O. Tugwell.

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije jugoslovanskega pomožnega odbora!

Od teh časti-lakomnih, nekoliko malenkostnih načrtov so Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije jugoslovanskega pomožnega odbora!

mu splavale misli spet v daljavo. Slednjič, ko se je ure in ure boril sam s seboj, se je srečni človek domislil, da bi prodal kovačnico, se preselil v mesto in ondi živel od obresti. Prej seveda se bo slavnostno poslovil od Loke. Vsi tisti norci, ki niso hoteli dati treh dinarjev petdeset za njegovo srečko, se naj do smrti kesajo in se sramujejo svoje neumnosti!

V temnem kotu ognjišča je sedel peklenšček in se mu spakoval.

S tem peklenščkom je imel kovač že dosti opravka. Časih, kadar je predolgo počival na nakovalu, mu je mežikal peklenšček iz črne dolbine in rekel: "Kovač, ti si lenuh!" Ali — če

je hotel kdaj v krčmo, je siknil peklenšček za njim: "Kovač, ti si nemaren zanikarnej!" Ta peklenšček je bil kaj neprijeten gost.

Jelševnik je dejal nekoč kovaču: "Peklenšček ni drugega ko tvoja slaba vest. Morda je tvoj prijatelj."

Filmska veljaka

Darryl F. Zanuck, podpredsednik Twentieth-Century-Fox filmske družbe (levo) in N. M. Schenck, predsednik Loew's Inc., ki sta nastopila nedavno kot priči pred kongresnim odborom, ki je preiskoval propagando v filmih.

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnštvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____

In zdaj je ta tovariš prav o-gabno zvečil konec svojega lastnega repa in se mu rogal: "Da bi od obresti živel? Oho, kovač! Ob vse boš, ob vse! Kdor hitro obogati, tudi brž izgubi!"

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Most "MIDDLE-AGE" Women

38-52 Years
Suffer Distress At This Time!

If this period in a woman's life makes you cranky, restless, nervous, irritable, tired, blue at times, suffer weakness, dizziness, hot flashes, distress of "irregularities" —

Start at once — try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It's one medicine you can buy today made especially for women — it helps relieve distress due to this functional disturbance. Lydia Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of women

to go smiling thru trying "middle age."

Taken regularly — Lydia Pinkham's Compound helps build up resistance to such annoying symptoms that may betray your age faster than anything. Also very effective for younger women to relieve monthly cramps. Follow label directions. WORTH TRYING!

YOU GIRLS WHO SUFFER Distress From MONTHLY FEMALE WEAKNESS

AND NEED TO BUILD UP RED BLOOD!

TAKE HEED if you have all or any one of these symptoms: do you suffer headache, cramps, backache, nervousness, weakness, crankiness, distress of "irregularities," periods of the blues, a bloated feeling — due to functional monthly disturbances?

Then start at once — try Lydia Pinkham's Compound Tablets (with added iron). Pinkham's Tablets are famous for relieving monthly pain and distress. Thousands of girls and women report remarkable benefits! Taken regularly — they help build up resistance against such annoying symptoms. Lydia Pinkham's Compound Tablets are also especially helpful in building up red blood and thus aid in promoting more strength and energy. Follow label directions. WORTH TRYING!

DEFEND THE HOME FRONT

COMMUNITY FUND

23RD CAMPAIGN FOR 100 AGENCIES

NEWS FACTS by GEORGE

LONDON, ENGLAND. HISTORIANS OF THE BRITISH MUSEUM HAVE UNEARTHED DOCUMENTS CLAIMING THAT THE LEGENDARY KING ARTHUR WAS MORE THAN SEVEN FEET TALL!

I'LL TEACH YOU TO USE BLACK PAINT INSTEAD OF SHOE POLISH!

NEW ORLEANS, LA. TEDDY CARLIN, A BOOTBLACK WAS CHASED 4 BLOCKS AND ARRESTED BY AN IRATE CUSTOMER FOR THIS!

SEZNAVITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'

NEWS FACTS by GEORGE

NORWALK, CONN. JESSE MARVIN, AN OFFICE MANAGER WAS DISCHARGED BY HIS EMPLOYER FOR COMING TWO DAYS LATE — HE SAYS HE OVERSLEPT! INVESTIGATION PROVED THIS TO BE TRUE!

LOS ANGELES, CAL. WALTER ("DEATH VALLEY") SCOTT, FAMOUS CALIFORNIA GOLD PROSPECTOR IS BROKE. HE SAYS HE OWES MONEY FROM NEW YORK TO CHINA — HE WAS ONCE WORTH MILLIONS!

PAUL KELLER:

15

CVET NAŠE VASI

ROMAN

"Ne bom veliko govoril. Nič ne bom omenil brezplačnega piva. Vendar vas nisem povabil zato sem kaj, da bi poslušali hvalisanje Boštjanove gospodične, ki je baje cvet naše vasi, in učitelja Novaka, ki bi moral biti odstavljen, pa je mahoma tak junak. In tudi nisimo prišli, da bi slišali govoriti o šolskem nadzorniku, ki je celo doktor, ko o kakem norcu. Ste že kdaj slišali, da bi bil kak doktor znorel? To niti ne pristoji njegovi visoki izobrazbi. Nadzornik že ve, kako in kaj je z Novakom. Namreč — nič — nič — nič! Kakšen človek pa je to, kateri pravi, da jih od deseterih udarcev zasluži vzgojitelj devet, gojenec enega? Kakšen je tak, ki naveza našim otrokom, da je pregrešno zvrniti šilce žganja vase? Ki uganja v šoli take norčije, da se fantiči sami pretepavajo med seboj? Ki nima drugega v glavi ko hobne, piščalke in igračkarnje? Našim otrokom ni treba telovadbe; najboljša telovadba je nakladanje žita pa kidanje gnoja!" Tu jih je nekaj zavpilo: "Tako je!"

Krčmar je povzel: "Mi, kar nas je resnih družinskih očetov, smo se v gostilniški sobi vse pomenili glede Novaka. Teda je pihal drugačen veter ko danes. — Danes ždite in se daste strahovati in ščuvati. Spomenico morate podpisati, pa še takoj! Glede našega starega učenika: čast komur čast! A govoril je samo o svojem stanovanju. In gospodična gospodarnica Boštjanova, tako zvanj cvet naše vasi, pa je govorila za svojega skrivnega ljubčka."

Tedaj se je nekaj zgodilo, ko bi se zablislilo. Iz šepetalčeve omarice, ki ji je bil krčmar blizu, je smuknil neki deček, planil krčmarju za vrat in ga z ustrojeno fantovsko pestjo trikrat tako čofnil po nosu, da je krčmarju brizgnila kri po telovniku. Pričujoči so ko omrtvičeni zrla ta prizor, tisti za predsednikovo mizo se še zgenili niso. Vsi so bili osupli.

Boštjanov Tone pa je zaklical v dvorano:

"Krčmar je tepec. Učitelj Novak je najboljši učitelj na svetu. Moja sestra Mina je zares cvet naše vasi. Novakova ljubica pa moja sestra ni!"

Tedaj se je predsednik vendarle neokretno dvignil, da bi ujel mladega napadalca. P. mu je kot podlasica ušel v šepetalnico in skozi stranski izhod v krčmarjevo klet, od tu pa skozi okno na cesto.

Polnokrvnemu krčmarju je nos strahotno krvavel. Še to je mogel zavpiti: "To so posledica Novakove vzgoje!", nato je z robcem na nosu zbežal ven.

Nastala je velika zmešnjava. Psovali so, grozili, se grohotali — prekričevali drug drugega. Bili so za in zoper krčmarja, najstrožje so obsojali Toneta, ki ga je vsak poznal. Dekleta so vdrla v dvorano; prišla so na

Kri ni voda! Mi naj molčimo, ko kamni kriče?! Le ameriški dolar more pomagati nesrečnikom. Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Pozor, posestniki v Euclidu

Pojdite v mestno hišo. Zahtevajte povračilo iz \$500,000.00 Udeležite se seje mestne zbornice 20. okt. 1941.

GEORGE R. HAMILTON
802 Marshall Building
Cleveland, Ohio

ples. Fantje so jih hrupno sprejeli. Nerodni predsednik ni mogel pomiriti zborovalcev. Njegovo pozvajanje je utonilo v vihrji glasov. "Sklepam sejo!" je kričal.

Nihče ga ni razumel. Nihče ni poslušal. Predsednik je stopil z odra.

Mina je šla domov. Na cesti je bil sunder. Otroci so kričali, fantje so se smejali, dekleta so se hihitala in vreščala. Mina vsega tega ni slišala. Molče je šla dalje. Nekaj fantov je privzdignilo svoje čepice, a ker jih Mina ni opazila, jim ni odzdravila, in ljudje so se hudovali nanjo.

Ko je šla mimo šole, ji je burno utripalo srce, dasi je vedela, da Novaka ni doma. Ko jo je bil prej srečal in ji s trpkim in mrkljim smehljajem povedal, da ga niso pustili na shod, je šel proti gozdu. Ondi je hotel biti sam zase. Rada bi mu povedala, kako je krčmar klavrno pogorel. A kako je prišlo do tega? Stari učenik je s svojimi milimi besedami komaj ganil mrzla srca. Njen govor je pač zanimal ljudi, ker ga je govorila ženska, a ni povzročil nikake očitne spremembe. Končni uspeh je bil posledica drznega Tonetovega napada. Radi tega je nastal sunder, v katerem je utonilo sovravštvo do Novaka.

Mina ni vedela, kako bi s Tonetom radi tega. Ali bi ga s palico ali bi ga poljubila? Le srečna, ponosna je bila, polna zmagoslavja, ker je krčmar propadel.

Še preden je prišla Mina do doma, jo je srečal učitelj Novak. Za hip ji je zastala noga, nato je pristopila k njemu.

"Upam, Mina, da vas to zborovanje ni preveč razburilo in razdražilo."

Kako se je zanj izteklo, ni vprašal. To jo je razveselilo. Nekoliko je pomišljala, a potem ga je povabila domov, češ, da mora z njim govoriti. Rad je sprejel ponudbo. Nekaj radovednežev ju je šepetaje opazovalo. A ta dva se nista zmenila zanje.

Mina je odvedla Novaka v senčnico, sama pa šla po mater

Opremljeno sobo

s gorkoto in kopalnico se odda v najem poštenemu fantu. Za naslov se poizve v uradu "Enakopravnosti", Henderson 5311.

Moški dobi delo

za mizarstvo pri "assembly" in stroju. — Vpraša se na 4700 Prospect Ave.

NE TRPITE VSLED VZNEMIRJAJOČEGA OTRPNJENJA, BOLEČIH ALI NAPETIH MIŠIC

JOHNSON'S RED CROSS PLASTER

V RABI PREKO 50 LET NAPRODAJ V LEKARNAH

Johnson & Johnson

v hišo. Ta je pravkar prišla iz kuhinje in se je Mine močno prestrašila. Mina pa je bila sama tako razburjena, da ni opazila čudnega materinega vedenja. Nagloma ji je povedala, da je konec shoda in da je Novak na vrtu in naj pride tudi ona tja. Prepozno je zdaj, da bi pili kavo, zato bo šla danes, ker je tak imeniten dan, po steklenico vina v klet.

Mina je odšla v klet. Mati je odbrzela v kuhinjo in dejala vsa prepadena nekemu moškemu, ki je ondi sedel:

"Mina je šla — ona ne sme vedeti — pojdite takoj stran. Tu je potrdilo."

"Mož jo je začuden gledal. — "Zakaj — zakaj pa?"

"Brž — brz — sicer bo huda reč! Mina ne sme ničesar vedeti glede denarja!"

Mož se je željno ozrl na steklenico žganja, ki je stala na mizi; Boštjanica mu je dala vso steklenico in dejala: "Brž — brz — tak pojdite, no!"

Komaj je oni odšel, je prišla Mina s steklenico, jo odmašila in poiskala troje kozarcev. Tudi zdaj ji ni bilo mar razburjene matere.

"Pojdite v senčnico," je rekla in šla naprej. Brez moči je sedela mati na stolu v kuhinji. Nekemu kmetiču, ki je bival dve milji od Loke, so bili Boštjanovi pred leti posodili pet tisoč dinarjev. Zdaj je mož prinesel denar nazaj in zahteval zadolžnico. A zadolžnico je imela Mina v blagajni. Boštjanica pa je hotela

Kri ni voda! Odpri roke, odpri sree, otiraj bratovske solze! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

imet denar. In pregovorila je kmetiča, da ji je odštel denar, ona pa mu je dala navadno potrdilo. In nato je prišla Mina domov. Ženica je globoko zavzdihnila, da se je vse tako presrečilo. Nasmehnila se je. V žepu je imela pet tisoč dinarjev.

Ti so bili za Lojzeta! Cez dva dni je s pol funta masla podkupila pismonošo, da je poslal teh pet tisočakov Lojzetu v Hamburg.

V senčni je Mina natočila dvoje kozarcev in dejala: "Na vaše zdravje — gospod Novak! Do spomenice ni prišlo."

"Ah!" Zagorelo lice je zažarelo. "Ah — kaj se je občina vendarle izrekla zame?"

"To ne, gospod Novak, žal — da ne!"

Na kratko je poročala o vsem se svojega govora komaj doteknila, a z ljubeznivo omenila govor učenika in povedala, da je prišlo do smešnega izida le zato, ker je Tone spet eno zagodel. "No," je odvrnil, "to pač ni bila zmagaja, ki bi bila izšla iz prepričanja navzočih. Tone je pa le navzlic vsemu in marsičemu imeniten tič. Le zakaj je udaril krčmarja?"

"Ker je bil krčmar zelo nosat."

Rajši bi bila umrla, ko povedala, zakaj je Tone krčmarja napadel.

"Krčmar bo še enkrat sklicial shod."

"Ne! Bilo bi brez pomena. Rada bi vam nekaj povedala. Še enkrat vas pridejo nadzorovat. Prošli četrtek sem bila na vladni."

"Vi ste..."

"Seveda. Pred leti je neki vladni in okrajni svetnik prebil

s svojo nečakinjo počitnice pri nas. A odkar jaz vodim gospodinjstvo, nočem nobenih počitniških gostov. S svojim postajanjem in svojimi zahtevami ne spadajo v največjem delu na delo. Ko je vladni svetnik spet pisal glede počitnic, sem mu stanovalje oklonila. V četrtek pa sem bila pri njem in mu dejala, naj le pride spet s svojo nečakinjo k nam. Pa sem mu tudi mimogrede povedala o loškem škandalu. In on mi je tudi kar mimogrede omenil, da bo še pred počitnicami preiskal to stvar. Živčno bolni nadzornik, ki ga dobro pozna, je po njegovem mnenju že zdavnaj zrel za pokoj. Pa se bo o vsem še osebno prepričal."

"Čudoviti ste, Mina!"

Zmajala je z glavo.

"Čudovita je le strahopetnost, izbegavanje in bojazen. To je zame čudovito. Moj Bog, kaj pa je vse skupaj, kaj je tudi življenje in smrt? Kdor se ne boji, se mu ne more ničesar pripetiti!"

Sitno mu je bilo, ko je dejal: "Veliko sem vam dolžan. Brez vas bi bil izgubil igro s krčmarjem. Šel bi bil na sprehod, medtem bi me pa občina odstavila. Cutim, da imam dosti manj moči ko vi, Mina."

"Rajši pijte!" je dejala rekoč; "vino tako in tako ni bilo na ledu."

Dvignil je časo, rekoč: "Iz srca si želim, da bi mogel kdaj kaj velikega storiti za vas, Mina."

To ji je bilo zoprno. Čemu izgubljal toliko besedi. Saj ni niti

Kri ni voda! Prišel bo čas, ko bo pomoč potrebna in nujna. — Bodimo pripravljeni! Darujte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

slutil, kako rada je vse storila zanj! Privikrat v življenju je bila potrebna človeka, ki bi ga malo popestovala in božkala, kateremu bi mogla dati vse najboljše, kar premore, ne da bi se bilo treba izpraševati zakaj. Pa je bil tako plah, tako tuj, da jo je bolelo. Slednjič je dejala:

"Če že na vsak način hočete kaj narediti za nas, pa mi svetuajte zaradi Toneta. Nekoč bo on gospodar na Boštjanovini, sicer nimamo nikogar, ki bi bil tega zmožen. A prej mora v kako šolo. Kmetje bi morali biti vsi bolj izobraženi, to bore malo strokovnega znanja ni nič. Življenje jim brez izobrazbe premalo nudi. Ali bi mi svetovali?"

"Z veseljem! Da bi napravil maturo in študiral, na to ne mislite, kajne?"

"Ne!"

"Torej naj dovrši nekaj raz-

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvom
Pohištvu in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerene.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

redov realne gimnazije, dolbe ne bo enoletni dobrovoljec. Tako sicer ne bo dokončal nobenih studij, a za svoj namen bo dovolj izobražen.

"Kako naj bi se to pametno začelo?"

Dejal je: "Tone je za začetek dovolj star. V vsem je obetno podkovan, le jezikov ne mara. Dajte mi fanta vsak dan za dve uri in poskrbel bom, da mu priložnost leto ne bo treba vstopiti v prvi razred. Veselilo me bo poučevati to bistro glavico."

Ona ni ničesar odvrnila, le hvaležno se je ozrla nanj.

(Dalje na 8. str.)

Kri ni voda! Pomagajte nesrečnim bratom in sestram v domovini! Prispevajte v sklad slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora!

Dva mlada slovenska fanta

Poštena in čista, brata, iščeta sobo s hrano, med E. 50 cesti in E. 80 cesti. Pripravljena sta, da se takoj vselita. Naslov se naj pusti v uradu tega lista ali na pokličite, HEND. 5311.

General Electric ledenice
General Electric
Magic Chef, Tappen in Grand
kuhinske peči
Imamo tudi Philco Radio.
Cene zmerne

Anton Dolgan
15617 Waterloo Rd.

DEKLETA IN ŽENE
Ali veste, da si boste prihranile precej denarja, če si naročite en dolar zimo fino STERLING SUKNJO ali FUR COAT paravnost iz tovarne SK. DAJ na "WILL-CALL."
STERLING SUKNJE so od\$14.50 naprej
FUR COATS so od\$69.00 naprej
Ne odlašajte, samo pokličite me.
BENNO B. LEUSTIG — 1034 Addison Rd.
ENdicoet 8506 — ENdicoet 3426

Uspehi vežbanja ameriških letalcev

Na sliki vidimo razstreljene tanke, ki so jih razstrelili ameriški letalci z bombami, katere so bile vržene iz višine 15,000 čevljev. Slika na levi kaže, kako so izgledale te tarče iz letalčeve perspektive.

STENSKÉ KOLEDARJE

velike -- srednje -- majhne

si

TRGOVCI in OBRTNIKI

LAHKO NAROČIJO pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 5311

Pokličite po telefonu in bo naš zastopnik prinesel vzorce, iz katerih si lahko izberete one, ki vam najbolj ugajajo.

Lastujte delež v Ameriki

Če bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svobodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "Defense Savings" znamke. Posodite stricu Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastujte delež v Ameriki!

"Defense Savings" znamke dobite na bankih ali poštne uradu.

NOVICA

IMA LE TEDAJ SPLOŠNO VREDNOST KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno